

У овом броју:

• **Обележен Међународни Дан Рома**

• **Велики успех мајематичара „Момчиловаца“**

• **Младеновац чува сећање на деспота Стефана**

• **Новим Законом невезивање појаса кошњаће вас 50.000**

• **Производња шљиве у Србији**

• **Воз који није имао пушнике**

Вештачка интелигенција у свакодневици

Да ли је знање и даље знање?

Вести из спортиа: споране 7. и 8.

Одбојкаши Младеновца освојили 4. место у Првој лиги Србије

Фудбал

Младеновачки клубови на ивици провалије београдских лига

Рвање

Злато за Магдалену Антонијевић

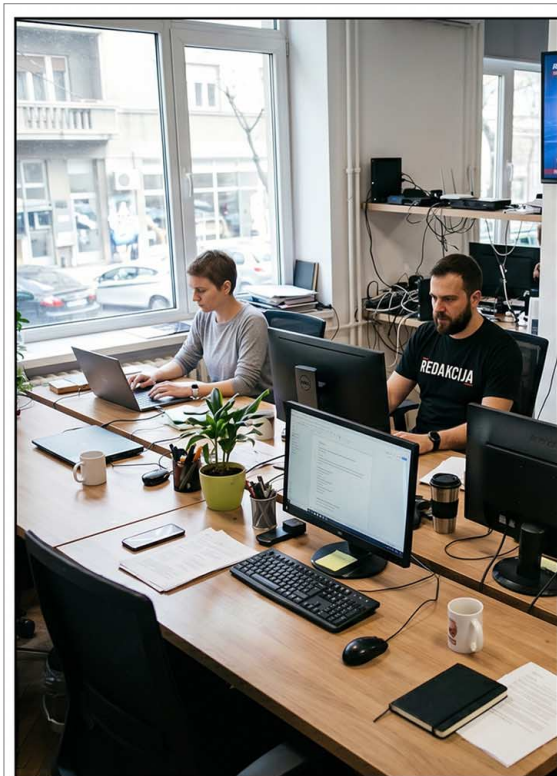
Првенство Београда у каратеу за полетарце, поенире и наге

За КК Селтерс - 16 медаља

Стрељаштво

Златна медаља за Мирослава Црногорца

Обележен Међународни дан Рома

Поводом 8. априла, Међународног дана Рома, у Школи за основно образовање одраслих организован је едукативни угледни час посвећен култури, традицији и обичајима ромског народа. Догађај, који је организован у сарадњи са Форумом Рома, окупио је ученике, родитеље и представнике институција за заједничким циљем – рад на едукацији, већој интеграцији и опште унапређење положаја ромске заједнице.

Кроз предавање наставнице српског језика и књижевности Јелена Скробић, учесници су имали прилику да се ближе упознају са богатом историјом и обичајима Рома, специфичностима ромског идентитета, значајем очувања културног наслеђа и изазовима са којима се сусрећу деца и родитељи током школовања, док су представници полиције пружили важне информације о процедурама уписа у средње школе, актуелним конкурсима и посебним условима за наставак школовања.

Директорка Школе за основно образовање одраслих, Тања Петровић, поздравила је присутне и истакла важност оваквих сусрета. Она је нагласила да школа остаје снажан ослонац у процесу социјализације и образовања, те да је заједнички рад са Форумом Рома кључан за успех сваког појединца. Посебно је истакла одличну сарадњу са Градском општином Младеновац и такође поздравила нове полазнике и децу, истичући да су врата ове установе увек отворена за оне који желе да унапреде своје знање.

Догађају је присуствовала председница Градске општине Младеновац, Сузана Васић, која је овом приликом свим припадницима ромске заједнице честитала празник.

„Свим суграђанима ромске националности честитам Светски дан Рома. Овај дан је прилика да још једном укажемо на богатство културе и традиције коју Роми уносе у наше друштво, али и да потврдимо нашу посвећеност равноправности и инклузији. Кроз овакве едукативне програме и сарадњу, заједно градимо бољу будућност за сву нашу децу, пружајући им једнаке шансе за образовање и лични развој. Овај угледни час још једном је потврдио да су различитости наше богатство, а школа место где се гради друштво једнаких шанси за све“, поручила је Васић и уручила овој установи интерактивну таблу – поклон Градске општине и Форума Рома. За најмлађе учеснике и полазнике Форум Рома је обезбедио пригодне пакетиће. Свечани тон догађају дале су ученица Анђела Авди и наставница Андријана Гајић Нешић које су маестрално извеле ромску химну „Ђелем, ђелем“.

Велику усѣх математичара „Момчиловаца“ Прво место за Павла Лишанина

На математичком такмичењу „Мислиша“ одржаном у Београду ученици ОШ Момчило Живоиновић су, традиционално остварили фантастичне резултате! Пласман по разредима: 2. разред, **Павле Лишанин 2/5, прво место и пласман на Државно такмичење**, Димитрије Итић 2/5, друго место, Вук Вујаковић 2/5, друго место, Андрија Петровић 2/5, друго место, Ема Шиндлер 2/5, треће место, Аљоша Стојковић 2/5, треће место, Јанко Павловић 2/5, похвала, Богдан Баловић 2/5, похвала, Каја Карић 2/6, похвала, Милица Совиљ 2/1, похвала. 3. разред, Лазар Б. Антић 3/5, друго место, Михаило Анић 3/6, треће место, Константин Милошевић 3/5, треће место, Сава Марковић 3/2, похвала, Владимир Стековић 3/5, похвала, Дуња Ристић 3/4, похвала. 4. разред, Милица Сердаревић 4/2, треће место, Вања Соскић 4/2, похвала, Ивана Урошевић 4/2, похвала.

Мислиша је национално математичко такмичење за ученике основних и средњих школа (сви разреди), које од 2006. године организује Математичко друштво Архимедес из Београда. Такмичње Мислиша има два нивоа: основни ниво и републичко финале. Републичко финале (за најуспешније такмичаре на основном нивоу) одржава се у Београду.

Ж. М.

Секретаријат за заштиту животне средине РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ Агенција за просторно планирање и урбанизам **ОБАВЕШТАВА**

О ПРОМЕНИ ДАТУМА ОДРЖАВАЊА ЈАВНЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА ЈАВНИ УВИД У НАЦРТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА АВАЛА-КОСМАЈ И ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА АВАЛА-КОСМАЈ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ЈАВНИ УВИД у Нацрт Просторног плана подручја посебне намене предела изузетних одлика Авала-Космај и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене предела изузетних одлика Авала-Космај на животну средину одржан је од 2. до 31. марта 2026. године.

ЈАВНА СЕДНИЦА КОМИСИЈЕ ЗА ЈАВНИ УВИД биће одржана у среду 22. априла 2026. године у 11 часова, у згради Градске управе града Београда, Краљице Марије 1, сала на XX спрату, уместо како је раније било објављено у среду 15. априла 2026. године у 11 часова у згради Градске управе града Београда, Краљице Марије 1, сала на XX спрату.

Основао одбор за обележавање 600 година од смрти
деспота Стефана Лазаревића

Младеновац чува сећање на деспота Стефана

Градска општина Младеновац званично је започела припреме за обележавање великог националног јубилеја – шест векова од упокојења деспота Стефана Лазаревића (1427–2027). Тим поводом формиран је Организациони одбор који чине истакнути стручњаци, научни радници и представници духовних институција као и представници општине.

У овој фази рада, састав Одбора чине: др Јасмина Ђирић, доцент историје уметности, Жељко Ивковић, протојереј-ставрофор и архијерејски намесник младеновачки, Ненад Миленовић, историчар и директор Библиотеке града Београда, Марко Јефтић, протонамесник, Ана Маричић, археолог Музеја града Београда, Снежана Адамовић, члан Већа ГО Младеновац и Дејан Ивковић, члан Већа ГО Младеновац.

Циљ овог тима је израда и реализација свеобухватног културног, научног и едукативног програма који ће на достојанствен начин представити Младеновац као место уснућа једног од најзначајнијих српских владара. Одбор је, након формирања, активно приступио изради детаљног предлога програма активности, који, између осталог, обухвата научне скупове, изложбе, фестивале и едукативне пројекте планиране за наредни период.

„Име великог деспота Стефана Лазаревића трајно је везано за историју космајског краја и зато је наша обавеза да шест векова од његовог упокојења обележимо на достојан начин, са дубоким поштовањем према његовом историјском и духовном завештању.

Желим да изразим дубоку захвалност свим члановима Одбора који су без оклевања прихватили позив и ставили своје знање у службу овог пројекта. Већ смо иницирали радни састанак у Министарству културе Републике Србије како бисмо наше активности усагласили са државном стратегијом. Намера нам је да, поред богатог културног програма, учинимо све што је у нашој могућности да инфраструктурно уредимо простор око споменика у Марковцу.

Без обзира на коначни формат државне прославе, одлучни смо да, користећи сопствене капацитете и стручност својих чланова, реализујемо зацртане програме како би Младеновац 2027. годину дочекао са садржајима достојним имена великог деспота Стефана“, истакла је Снежана Адамовић, чланица Већа ГО Младеновац и председница Организационог одбора која ће оперативно руководити радом овог тела.

Извор: www.mladenovac.rs

Младеновац насћава са унапређењем јавних финансија: Родно одговорно буџетирање за 2027. годину

Служба за буџет и финансијске послове Управе градске општине Младеновац званично је донела План за поступно увођење родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета за 2027. годину. Овај документ представља наставак посвећености општине квалитетном управљању јавним финансијама које на ефективан начин одговарају на специфичне потребе локалне заједнице. Шта доноси нови план? Родно одговорно буџетирање није само административна процедура, већ подразумева дубинску родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода. Крајњи циљ је унапређење родне равноправности, уз повећање ефикасности и транспарентности трошења јавних средстава. Тиме се омогућава јаснији увид у то колико жене, а колико мушкарци имају користи од буџетских средстава. Девет кључних програма под лупом. Планом је предвиђено да се родна компонента, односно специфични циљеви и индикатори, дефинишу у оквиру девет програма. Ови програми обухватају најважније секторе локалне самоуправе: Локални економски развој; Пољопривреда и рурални развој; Предшколско васпитање; Основно образовање; Социјална и дечја заштита; Развој културе и информисања; Развој спорта и омладине; Политички систем локалне самоуправе; Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије.

Према одредбама плана, сваки од наведених програма мора садржати најмање један родно сензитиван циљ и пратећи индикатор за мерење постигнутих резултата. Приликом постављања ових циљева, Управа ће се ослањати на локалне стратешке документе, али и на Националну стратегију за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године. Такође, сви буџетски корисници се подстичу да све индикаторе који се односе на грађане припремају тако да подаци буду разврстани по полу, чиме се обезбеђује прецизна статистика за будуће планирање. За спровођење овог плана и подршку буџетским корисницима задужена је Служба за буџет и финансијске послове. План је усклађен са Законом о буџетском систему Републике Србије и биће јавно доступан на интернет страници градске општине Младеновац.

Одељење за грађевинске, урбанистичке и комуналне
послове Управе ГО Младеновац оглашава

РАНИ ЈАВНИ УВИД

поводом израде Плана детаљне регулације за проширење
гробља у Рајковцу

РАНИ ЈАВНИ УВИД обавиће се у згради Градске општине Младеновац, ул. Јанка Катића бр. 6 (у холу) закључно са 6. маја 2026. године, сваког радног дана од 7.30 до 15.30 часова.

У току раног јавног увида, Елаборат за рани јавни увид за потребе израде Плана, биће доступан и на интернет страници ГО Младеновац (www.mladenovac.rs) у рубрици „Огласи, тендери, конкурси и јавне набавке“.

Представник обрађивача Плана ће у току одржавања раног јавног увида, заинтересованим лицима, давати информације о предложеном решењу, 24. априла 2026. год. од 10.00 до 14.00 часова, у згради Градске општине Младеновац, ул. Јанка Катића бр. 6 (у холу).

Позивају се органи, организације и јавна предузећа који су овлашћени да утврђују услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката да дају мишљење у погледу услова и неопходног обима и степена процене утицаја на животну средину.

Заинтересована правна и физичка лица могу у току одржавања раног јавног увида своја мишљења, примедбе и сугестије на планирано решење у писаној форми доставити Одељењу за грађевинске, урбанистичке и комуналне послове Управе ГО Младеновац, преко писарнице у ул. Јанка Катића бр. 6, закључно са 6. мајем 2026. године.

Возачи, обрајте се јако!

Новим Законом неvezивање појаса коштаће вас 50.000

Досадашње казне од 3.000 и 5.000 динара практично оглазе у историју. Нови Закон о саобраћају доноси значајно строже новчане казне за све прекршаје.

Нови ценовник изгледа овако:

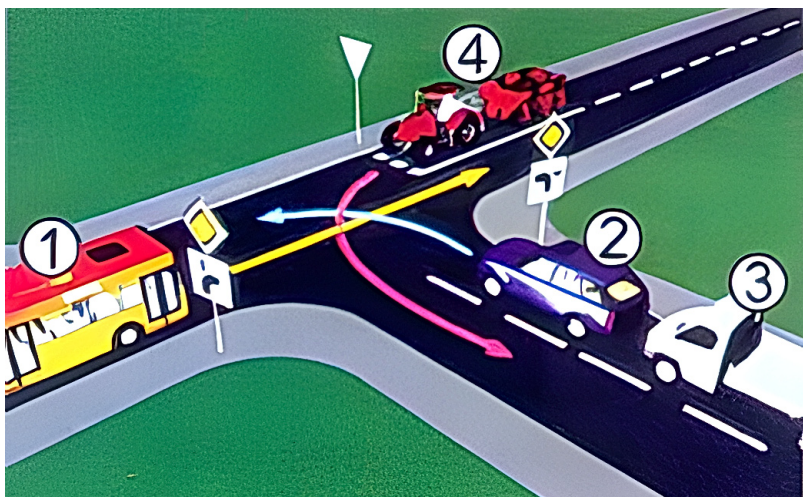
Појас и мобилни телефон: Казна за неvezивање сигурносног појаса и коришћење телефона у току вожње (без хендс-фри уређаја) скаче са 10.000 на 50.000 динара. **Блага прекорачења брзине:** Прекршаји који су коштали 3.000 (нпр. до 10 км/х преко ограничења) сада ће бити 10.000 динара. **Средња прекорачења:** Оно што је било 5.000 динара (нпр. 11-20 км/х преко ограничења у насељу) поскупљује на 15.000 или 20.000 динара. **Кацига:** Вожња мотора, мопеда или електричног тротинета без заштитне кациге кажњаваће се са 50.000 динара. Једна од највећих новина је укидање могућности плаћања половине казне у року од 8 дана за возаче који понављају прекршаје. **Други пут:** Ако у одређеном периоду поновите исти прекршај, губите право на попуст. **Трећи пут и више:** За вишеструке повратнике (рецидивисте), фиксна казна се увећава за 50%. **Нови прекршаји:** **Прегласна музика:** Ако је музика у аутомобилу толико гласна да возач не може да чује звучне сигнале хитних служби или друге учеснике у саобраћају, пр-

едвиђена је казна од 10.000 динара. **Непуштање возила:** Ако не омогућите укључивање у траку возилу које даје мигавац (нпр. у гужви где је његова трака блокирана), ризикујете казну од 10.000 динара. Од ове године контрола ће бити аутоматизована на много више локација: **Камере за просечну брзину:** Више неће бити довољно „закочити пред радаром“. Нови системи ће мерити просечну брзину на дужим деоницама, али ће истовремено детектовати и појас и телефон. **Алко-браве:** Планира се увођење уређаја који онемогућавају стартовање мотора ако возач има алкохол у даху, пре свега за професионалне возаче и тешке прекршиоце. **Дигитални досије:** Сваки возач ће имати дигитални профил где ће се видети историја свих прекршаја, што ће полицији олакшати идентификацију повратника на лицу места. Уводи се практично нулта толеранција за прекршаје почињене док је дете у возилу. Ако возач има алкохол у крви, а превози дете (испод 12 или 14 година, зависно од коначне верзије акта), казне ће бити вишеструко увећане уз обавезне заштитне мере (одузимање дозволе).

Непрописно превозење деце у седиштима биће кажњавано знатно строже него до сада.

Агенција за безбедности саобраћаја
Републике Србије

Мозгалица за возаче

Последња проласка кроз раскрсницу: 2,3,1,4
Путем са првенством пролаза крећу се возила означена бројем 1, 2 и 3. Због примене правила десне стране возило број 1 има обавезу пропустити возила број 2 и 3. Возило број 4 има „обрнути троугао“ па има обавезу пропустити возила која се крећу путем са првенством пролаза.
Служба Животнонаучна, Математичка, Саобраћајна, Аутомобилна и Друга

Ко не сме да пије магнезијум /2?

Срчана обољења захтевају додатни опрез: Веза између магнезијума и срца је сложена. Овај минерал учествује у регулацији срчаног ритма, преноси калцијум кроз ћелијске мембране и доприноси нормалној контракцији срчаног мишића. Звучи као да је савршен за срце, зар не? Будите одговорни према себи - проверите пре него што попијете прву таблету. Толико се прича о овом минералу да би човек могао помислити како га могу пити сви, без размишљања и без последица. Али то једноставно није тачно. Овај минерал јесте неопходан за здраве мишиће, нерве, кости и регулацију нивоа шећера у крви. Подржава чак до 800 физичких и менталних процеса и више од 300 активности ензимског система. Веза између магнезијума и срца је сложена. Овај минерал учествује у регулацији срчаног ритма, преноси калцијум кроз ћелијске мембране и доприноси нормалној контракцији срчаног мишића. Звучи као да је савршен за срце, зар не? Али код особа које већ имају срчана обољења, неконтролисан унос магнезијума може пореметити равнотежу електролита. Превисок ниво магнезијума утиче на електричне импулсе у срцу, што може изазвати брадикардију (успорен рад срца) или друге облике поремећаја срчаног ритма. Особе са срчаном инсуфицијенцијом, аритмијама или другим кардиоваскуларним болестима морају обавезно да консултују кардиолога пре него што додају магнезијум у своју дневну рутину. То не значи да магнезијум шкоди срцу. Штавише, хронични дефицит магнезијума може повећати ризик од срчаног или можданог удара. Кључ је у равнотежи коју не треба тражити самостално ако постоји дијагностиковано обољење. **Дијабетес и магнезијум нису увек добар пар:** Особе са дијабетесом често имају повећану потребу за магнезијумом, али и посебан ризик од његове неконтролисане употребе. Овај минерал помаже у регулацији нивоа шећера у крви и побољшава осетљивост на инсулин. Међутим, дијабетичари који користе лекове за снижавање шећера или инсулин морају бити опрезни. Магнезијум може појачати дејство неких антидијабетичких лекова, што може довести до наглог пада шећера у крви (хипогликемије). Хипогликемија може изазвати вртоглавицу, конфузију, губитак свести, па и теже последице. Зато је за сваку особу са дијабетесом обавезан разговор са ендокринологом пре започињања суплементације. Магнезијум јесте минерал који је телу неопходан, али самоиницијативно узимање може донети више штете него користи ако нисте потпуно сигурни у своје здравствено стање. Најважнији корак је разговор са лекаром. То нарочито важи за хроничне болеснике.

Мр Рх Биљана Мушавцић

Савези: Пишу сѣручњаџи ПССС Младеноваџ

Производња шљиве у Србији

Шљива се на подручју Србије гаји од давнина, али експанзија гајења почиње од средине 19. века. До појаве филоксере (1880. године) производња грожђа и вина је доминирала, док су плодови шљиве коришћени за справљање пекмеза и ракије углавном за властите потребе. Смањењем површина под виноградинама винова лоза губи примат, а број стабала шљиве се постепено увећава. Сува шљива постаје најзначајнији извозни производ. У периоду од 1881. до 1900. године просечан извоз сувих шљива из Србије био је 26.200 тона. Успон шљиварства се наставља и у првих тридесет година двадесетог века када почиње постепено опадање производње условљено појавом вируса шарке шљиве на коју је Пожегача, доминантна сорта у то време, јако осетљива.

Место Пожегаче заузимају аутохтоне сорте шљива (Црвена ранка, Метлаш, Црношљива и др.), које су мање осетљиве и захтевне за производњу, али су лошијег квалитета и користе се углавном као ракијске. Нашу суву шљиву на светском тржишту потискује америчка сува шљива крупнијег плода који је квалитетније сушен и боље припремљен за тржиште. Средином прошлог века шљиварство почиње да се развија, да би до средине 70-их година СФРЈ била водећа земља у свету по производњи шљиве. У производњу се уводе нове домаће сорте створене у Институту за воћарство у Чачку. Без обзира на пад производње шљиве, Србија и даље налази међу водећим произвођачима у свету.

На површини од око 74.000 хектара, са просечном производњом од 425.000 тона, налази се на трећем месту иза Кине и Румуније, док је по извозу суве шљиве, са око 5.500 тона на петом месту. Извоз свеже шљиве од 21.500 тона у просеку на ниском је нивоу у односу на производњу. Према Републичком заводу за статистику просечан принос у Србији износи око 5,9 т/ха, што указује на велику екстензивност производње. И поред све већег броја савремених засада са високим приносима и квалитетом, највећи број засада шљиве има изразито екстензиван карактер, а већина рода заврши у различитим видовима прераде или пропада. Шљиварство у Србији има добру основу која се огледа не само у засадима под шљивом, већ и традицији гајења, потпомогнутом струком и науком, квалитетним домаћим сортама, које су нашле своје место и у производњама других држава.

Да би се шљиварство подигло на виши ниво и постало још конкурентније на светском тржишту, потребно је поставити јасне циљеве и заокружити и удружити све његове аспекте. Подизање приноса и квалитета на виши ниво постиже се применом пуне агротехнике засноване на локалитету, сорти и намени плодова у већ постојећим засадима, као и подизање нових засада. Запуштене засаде који узурпирају земљиште и представљају извор болести и штеточина потребно је искрчити. Сорте осетљиве на вирус шарке шљиве требало би мењати отпорнијим сортама. Потребно је створити услове сигурног пласмана и цене за квалитетан производ. Да би производња била задовољавајућа и произвођач мора бити задовољан.

Довођење домаћег тржишта у ред и продор на страна тржишта стоне, сушене и смрзнуте шљиве, као и разних прерађевина. Треба специјализовати производњу према намени, која може бити одржива само у случају дугорочне стратегије. Од значаја би било брендирање производа препознатљивих, како на домаћем, тако и на ино тржиштима. Последњих двадесетак година ова тенденција је изражена.

У Србији већ постоји велики број прерађивача чији су производи препознати на светском тржишту као висококвалитетни, а у производњи користе најновија технолошка достигнућа и ангажују врсне технологе прераде. Такве фирме су покретачка снага, а напретком тог сегмента се стварају предуслови за развој шљиварства.

Дил. инж. Зоран Јанковић, ПССС Београд

Украдно и лековито биље

Врсте цвећа које се сеје и сади у априлу, а цвета целог лета!

Април је идеално време да зайочнете цветну сезону и обојите башњу бојама које ће трајати све до јесени. Било да бираете сејву или садњу из расада, прави избор биљака у овом периоду значи мање бриге и више цветњања током лета. Доносимо вам 7 проверених врста које се лако гаје, а напреде вас предивним цветовима током целог лета.

Април је право време за сетву и садњу цвећа које ће красити башњу током целог лета. Како се земља загрева (идеално изнад 10–12°C), већина једногодишњих цветница брзо ниче и развија се.

1. Цинија

Сеје се директно у земљиште од средине априла, када се тло довољно загреје. Воле лагано, добро дренирано земљиште и пуно сунца. Размак између биљака треба да буде 20–30 цм. Заливање умерено – не подносе

задржавање воде. Редовно уклањање цветова (или сечење за букете) подстиче ново цветање.

2. Кадиџа

Сеје се директно или из расада. Подноси различита земљишта, али најбоље успева у плодном и растурином тлу. Воле сунце, али подносе и благу сенку. Идеалан размак је 20–25 цм. Заливање умерено, отпорна на сушу. Добра је као „природна заштита“ јер одбија неке штеточине у башти.

3. Петунија

Сади се из расада крајем априла или почетком маја, када прође опасност од мрза. Захтева хранљиво, добро дренирано земљиште и редовно заливање, посебно у саксијама. Најбоље успева на сунчаним местима. Препорука је да се прихрани једном у 10–14 дана и уклања прецветалих цветова ради дужег цветања.

4. Украсни грашак

Сеје се почетком априла, јер боље подноси ниже температуре. Најбоље успева у дубоком, плодном земљишту уз додатак органске материје (компост). Потребан му је ослонац (мрежа или штапови).

Редовно заливање и брање цветова продужавају цветање.

5. Космос

Сеје се директно у земљиште од средине априла. Воле сиромашније, добро дренирано земљиште и пуно сунца. Не траже много заливања, превише воде може смањити цветање. Размак 25–30 цм. Идеални су за природне баште и привлачење опрашивача.

6. Невен

Сеје се директно у земљиште током априла. Подноси различите типове земљишта, али најбоље успева у умереним условима и на сунчаним позицијама. Заливање треба да буде умерено. Може се сејати у више наврата за континуирано цветање. Цветови се могу користити у лековите сврхе.

7. Санкрет

Сеје се директно у земљиште када прође опасност од мрза. Воле сунчана места и дубоко, хранљиво земљиште. Размак зависи од сорте (30–50 цм). Потребно је више воде у фази раста, касније је отпорнији на сушу. Више сорте могу захтевати ослонац због ветра.

Извор: Аиромегија

ГЛАСОВЕ њриче за машѡу и ум Воз који није имао путнике

У Младеновцу, стари надвожњак памти више него што људи мисле. Данас га пролазе без задржавања. Поглед баце успут, тек да виде да ли иде воз. Некада су ту стајали, ослањали се на ограду, чекали да прође композиција, да осете тресење под ногама.

Један од њих био је и он. Одрастао уз пругу, знао је возове по звуку. Није му требало да их види — знао је да ли је теретни, путнички, да ли иде ка Београду или даље, ка југу. И зато га је те ноћи пробудило нешто што није могло да буде стварно. Воз. Али без звука. Погледао је на сат. 2:37.

Иста она тишина коју град има кад више нико не хода улицама. Али осећај — да нешто стоји напољу. Не пролази. Стоји. Изашао је.

Није знао зашто. Можда зато што човек који одрасте уз пругу не може да игнорише воз који не пролази. Када је стигао до надвожњака, видео га је.

Композиција је стајала тачно испод. Није било светла. Ни локомотива није давала знак живота. Само ред вагона — дугачак, неприродно миран.

Врата су почела да се отварају.

Једно по једно. Без звука. Људи су излазили.

Полако. Као да знају куда иду. Као да су већ били ту.

Тада је приметно прво што није било у реду. Нико од њих није гледао око себе.

Ни у земљу. Ни у небо. Гледали су право.

А лица — као да нису постојала. Не празна. Него... као да их никада није ни било. Кретали су ка улици. Без журбе. Без судара. Без гласа.

Хтео је да викне. Не тамо! Овамо, овде сам. Овде је сигурно... Није могао. Као да му је нешто држало глас у грудима.

Тада се појавило нешто изнад њих. Прво као сенка. Онда као облик. Црне силуете. Нису биле велике као зграде. Али довољно велике да заклоне небо.

Кретале су се споро. Не као летелице. Него као да „пливају“ кроз ваздух. Знао је да их нико други не види. Иако су биле ту. Иако су биле изнад свих.

Једна се спустила ниже. Тачно изнад надвожњака.

Застао је дах. Осетио је притисак у ушима, као пред олују.

Људи без лица нису стали. Наставили су да ходају. Као да не знају шта се дешава изнад њих. Или као да их се то не тиче. И онда — звук.

Први те ноћи. Кратак. Као пуцање нечега што је било напету предуго. Надвожњак је затресао. Не јако. Али довољно да схвати. Ово није сан. Други звук. Гласнији. Метал који попушта. Бетон који се ломи.

Хтео је да побегне. Ноге га нису слушале. Гледао је како се конструкција помера, како се линије које зна од детињства више не поклапају.

Трећи звук. И онда — ништа. Ни рушење. Ни пад. Само — празнина.

Пробудио се. У свом кревету. Задихан. Соба је била ту. Тишина — нормална. Рекао је себи да је био сан. Само сан.

Следећег јутра, пролазио је поред старог надвожњака. Као и увек. Погледао је доле. Пруга је била ту. Све на свом месту. Само што је на једном делу бетон био — напукнут. Тачно тамо где је у сну почело да пуца. Застао је. И стајао дуго.

Касније је покушао да се сети лица тих људи. Ниједно није могао да опише. Само једно. Оно које није видео. А био је сигуран да је — гледало у њега. Са надвожњака.

Пре него што се пробудио.

(Глас и AI)

У следећем броју: *Човек са фотодографије*

У корак са временом

Шта ВИ може, а шта не може

Вештачка интелигенција у свакодневици

Да ли је знање и даље знање?

Када данас кажемо да нешто „знамо“, вреди се запитати шта та реч заиста значи. Да ли је знање оно што памтимо, или оно до чега можемо брзо да дођемо?

До пре само неколико година, одговор је био прилично јасан. Знање је било оно што носимо у себи – оно што смо научили, запамтили и умели да применимо без помоћи. Данас, уз вештачку интелигенцију, граница постаје мање видљива.

Ако у сваком тренутку можемо да добијемо објашњење, пример или решење, онда се поставља питање: да ли је довољно знати како да дођемо до одговора, или је и даље важно да га разумемо без посредника?

На први поглед, чини се да је све постало лакше. Али лакоћа не значи и дубину. Одговор који добијемо може бити тачан, али то не значи да га разумемо. Разумевање тражи време, напор и понекад грешку. Без тога, знање остаје на површини.

У том смислу, вештачка интелигенција не укида потребу за знањем, већ је мења. Она нам даје брз приступ информацијама, али не може да замени процес учења. Тај процес и даље подразумева питања, сумњу, проверу и повезивање.

У новинарству је то посебно видљиво. Није довољно доћи до податка. Потребно је разумети контекст, проверити извор, упоредити са другим информацијама. Без тог корака, и најтачнији податак може бити погрешно употребљен.

Зато се данас знање све више препознаје по томе како га користимо, а не само по томе колико га имамо. Није пресудно да ли нешто знамо напамет, већ да ли умемо да проценимо да ли је оно што смо пронашли заиста вредно поверења.

То не значи да памћење губи значај. Напротив. Оно остаје основа на којој градимо разумевање. Без тога, свака нова информација остаје изолована, без везе са оним што већ знамо.

Можда је зато право питање данас не да ли је знање и даље знање, већ како да га сачувамо у времену у коме је све доступно, али не и све разумљиво.

И ту се поново враћамо на улогу човека. Вештачка интелигенција може да нам помогне да дођемо до одговора, али не може да научи уместо нас. То остаје процес који се не може убрзати преко мере.

Зато знање и даље остаје знање. Само што данас више него икада зависи од тога шта радимо са оним што сазнамо.

И, можда најважније, од тога да ли смо спремни да разумемо – а не само да прихватимо.

Пријемили: Слободан Сѡанковић Лицко и ChatGPT-5.2

За љубишље паса

Обука паса (10)

Радите од јутра до касно поподне. И питате се како да организуете обуку кад нисте никада код куће? Уколико нисте по цео дан код куће то, заиста, може да буде проблем. Али постоје нека решења.

Као прво, требало би да знате да двочасовне свакодневне вежбе вашег пса не морају да буду у континуитету. То могу да буду и вежбе које ће трајати само 10 до 15 минута, у више наврата, у различито доба дана. Те вежбе могу бити повезане са шетњом у природи или за време ваше игре са псом. Ове вежбе „на парче“ не морају, дакле, да буду исте свакога дана.

Зато не брините што распоред и програм обуке вашег пса неће увек бити као онај „у касарни“ или у исто време. Важно је да пас добије своју квалитетну обуку, да буде и физички и ментално ангажован сваког дана, а када ће то бити - мање је битно.

Могу ли ваша деца да учествују са вама у обуци пса?

Зашто да не? Уколико су деца довољно одрасла да разумеју смисао и значај обуке вашег пса, укључите их у васпитавање и дресуру. По правилу деца ће уживати у томе али им је претходно потребно објаснити, и теоретски и практично, како се то ради. Зато је добро да, у прво време, на обуци деца буду заједно са вама и да сама уче од вас. Захваљујући томе што ће свакодневно радити са псом између ваше деце и пса развиће се нераскидива веза, велика љубав и поверење, а и деца ће тако научити да буду одговорне личности. Охрабрујте стално децу током обуке и потрудите се да и она буду креативна у томе што раде.

Овде бисмо, ипак, посебно нагласили да ви, као родитељ, увек морате да будете „главни“ у току обуке, односно да само на основу ваших конкретних инструкција деца треба да спроводе одређене вежбе са псом и то на показани начин.

Душан Мариновић www.natura.rs

(Наставиће се)

Првенство Београда у каратеу за полетарце, пионире и наде

За КК Селтерс - 16 медаља

Карате клуб „Селтерс“ са својим такмичарима наступили су на Првенству Београда за полетарце, пионире и наде на коме је учешће узело 480 такмичара из 29 клубова. Такмичари из Младеновца вратили су се са 16 медаља. Медаље су овојили: **Софиа Барриер** - пионирке 2016 -30кг, злато; **Нина Николић** - пионирке 2015 -40кг, сребро; **Василије Симић** - полетарци 2017 Ц, сребро; **Лана Ралевић** - полетарке 2018 Ц, сребро; **Михаило Милетић** - наде 2013 -45кг, сребро; **Константин Милошевић** - пионири 2016 -40кг, сребро; **Матео Трифуновић** - пионири 2015 -35кг, бронза; **Нина Лукић** - пионирке 2016 -40кг, бронза; **Данило Јовановић** - наде 2013 -50кг, бронза; **Мина Милошевић** - пионирке 2015 -36кг, бронза; **Емилија Петровић** - пионирке 2016 +40кг, бронза; **Петра Милашиновић** - пионирке 2016 +40кг, бронза; **Јована Демировић** - пионирке 2016 -40кг, бронза.

Тимски наступ: пионирке (Барриер, Николић, Лукић, Петровић) - борбе екипно, сребрна медаља. Такмичари КК „Селтерс“ **Василије Илић**, **Тара Видић**, **Вукашин Милисављевић**, **Анђелија Стојановић**,

На данашњи дан, 10. април:

1492. Кристофер Колумбо добио сагласност и новац од шпанског краља Фердинанда I и краљице Изабеле да истражи „западни океан“. На том путовању Колумбо открио амерички континент.

1790. Умро амерички научник и државник Бенџамин Френклин. Учествовао у писању „Декларације независности“, а као научник изумео громобран.

1814. Рођен ботаничар и природњак Јосиф Панчић, први председник Српске краљевске академије. Открио нову врсту ендемско-реликтног четинара познату као „Панчићева оморица“, основао и уредио Ботаничку башту у Београду.

1894. Рођен Никита Хрушчов, први секретар ЦК КПСС од 1953. до 1964. и председник совјетске владе од 1958. до 1964. На XX конгресу КПСС поднео реферат „О савладавању култа личности и његових последица“.

1916. Рођена Сиримава Бандаранаике, у јулу 1960. постала премијер Цејлона, прва жена-премијер у свету.

1924. Рођен српски вајар Јован Крадохвил, професор Универзитета уметности у Београду, ректор од 1971. до 1973. Аутор споменика совјетским ратним ветеранима на Авали.

1941. Официри бојног брода Краљевске ратне морнарице Југославије Милан Спасић и Сергеј Машера потопили, у Тиватском заливу, разарач "Загреб" и потонули заједно с њим одбивши да изврше наређење о предаји брода италијанској морнарици после капитулације Југославије.

1961. Уз подршку САД кубански десничари у егзилу искрцали се у „Заливу свиња“ у намери да оборе режим Фидела Кастра. У тродневним борбама убијено око 100, аробљено више од 1.000 нападача.

1969. Лидер Комунистичке партије Чехословачке Александар Дубчек поднео оставку после краха реформског курса названог „прашко пролеће“.

1977. У Лихтенштајну први пут гласале жене.

1983. Индија лансирала први вештачки сателит.

М. Г.

Петра Благојевић, Василије Миленковић, Анастасија Максимовски, Лука Милошевић, Мирјана Митровић и Дуња Обрадовић нису успели да се домогну медаља.

Карате клуб „Селтерс“

Стрељаштво

Златна медаља за Мирослава Црногорца

Стрелци Стрељачке дружине „Филип Кљајић“ из Младеновца наступили су на Првенству Београда Б и Ц програма за пионире - стандардни ваздушни пиштољ, јуниоре и сениоре у националном програму. У категорији пионири млади стрелац **Мирослав Црногорац** (на фошграфу сивој у средини) је сјајним резултатом од 176 кругова освојио прво место и златну медаљу.

У категорији сениори Ц - програм ваздушна пушка наступио је Ненад Миливојевић „који је убио“ 332 круга и пласманом на седмом месту изборио учешће на завршном Државном првенству.

СПОРТ

Одбојка: Прва лига Србије

Смедерево Царина - Младеновац 2:3

У последњем колу Прве лиге Србије, одбојкаши Младеновца савладали су у гостима Смедерево Царину са 3:2 (25:15, 25:12, 29:31, 23:25, 18:20) преокретом који направили после прва два сета. Наши одбојкаши завршили су првенство на четвртом месту, а у у Супер лигу Србије пласирала се Рибница из Краљева.

Фудбал

Младеновачки клубови на ивици провалије београдских лига

У лигама које су под ингеренцијом Фудбалског савеза Београда до краја такмичарске сезоне остало је да се одигра још седам првенствених кола. Младеновачки фудбал у оквиру најмасовнијег аматерског такмичења у Србији представљају три клуба - ОФК Младеновац у Београдској зони, док се Јагњилска Шумадија 1962 и рајковачки Омладинац такмиче у Првој београдској лиги - Група „Ц“. Тренутно, сва три клуба боре се за опстанак што је показатељ кризе лигашког фудбала у граду под Космајем.

ОФК Младеновац је одавно далеко од резултата и клупске организације са почетка двехиљадите кад се такмичио на савезном нивоу. Тренутно у конкуренцији четрнаест клубова заузима девето место са 23 бода, само шест више од претпоследњег Синђелића (последњепласирани је Врчин са 6 освојених бодова) и три у односу дванестопласирани Напредак из Медошевца и једанаестопласирани Комграп.

Свака предстојећа утакмица за тим са Селтерса има квалификациони значај у борби за опстанак, уз напомену да ће на крају сезоне из Београдске зоне испасти два најслабије пласирани клуба, док онај који заврши на дванаестом месту лигашки статус ће покушати да сачува кроз барж дуеле са другопласиранима из београдске лиге којој територијално припада. До краја првенства Младеновчани најпре 18. априла на Селтерсу очекује утакмица 20. кола са последњепласираним Врчином, а онда следе Бељина (гост), Студентски Град (домаћин), Омладинац (гост), Сремчица (домаћин), Умка (домаћин) и Напредак (гост).

Ако се изузме већ отписани Врчин чији је опстанак у домену теорије, онда изабранике тренера Младена Бркића очекују директни противници у борби за опстанак где на крају пресудни значај може имати и међусобни дуел, односно гол разлика из два одиграна сусрета. Младеновчани су у јесењем делу првенства поражени од Студентског Града резултатом 1:0, од Умке убедљиво 4:2, али ће у последње коло и гостовање Медошевчанима ући са великих 5:1 остварених на Селтерсу. Такође, кад је реч о противницима са којима су одиграли по два меча - имају бољи међусобни скор са батајничким БСК-ом (3:0 и 1:2), Комграпом (3:0 и 2:1) и Синђелићем (2:1 и 0:0).

Кад је реч о Првој Београдској лиги Група „Ц“, некадашњи српсколигаш и освајач Купа Београда, учесник шеснаестине финала најмасовнијег српског фудбалског такмичења делује као болесник на респиратору јер свака победа представља удисај вредан три бода у грчевитој борби за опстанак. Јагњилци су тренутно на тринаестом месту са 16 бодова, шест више у односу на фењераша ФСУ Заклопачу. До краја првенства очекује их најпре гостовање Дунавцу, Винча (домаћин), Минел 1956 (гост), Вранић (домаћин), Омладинац (гост), Болеч (домаћин) и ФСУ Заклопача (гост). У игри је 21 бод бод, али клуб који са клупе предводи тренер Марко Жујевић ви-

ше није кројач своје судбине јер много тога ће зависити и од исхода утакмица других клубова.

У нешто повољнијој ситуацији су и Рајковчани који тренутно заузимају једанаесто место са 20 бодова, четири више у односу на ривала са исте територије. Имају тим састављен од играча који су играли и више рангове такмичења (Урошевића, Вукућевића, Милојевића, Стеванчевића). Може се констатовати да је Омладинац у организационом смислу напредовао, уочљиве су инфраструктурне промене на терену и помоћном делу, постављен је расвета која може допринети спровођењу тренажног процеса у вечерњим сатима. У предстојећем колу које је на програму 18. и 19. априла предстоји гостовање Борцу из Арнајева и у случају повољног исхода можда би Рајковчани направили огроман корак ка опстанку. А, затим следи дуел са Заклопачом у Рајковцу, Авалом 1939 (гост), локални дерби у борби за опстанак са Шумадијом 1962 (домаћин), одлазак на Бањицу и гостовање Раду, лидеру првенства, док ће у последњем колу дочекати Лисовић 1977.

Из Прве београдске лиге група „Ц“ испадају два најслабије пласирани клуба и још онолико клубова колико се врати из Зонске лиге Београд, а који територијално припадају овој групи, тако да ова лига у наредној такмичарској сезони броји 14 клубова, док најслабије пласирани клуб који није директно испало игра утакмице баража за опстанак са другопласираним клубом из Општинске лиге којој територијално припада (Младеновац, Сопот или међуопштинска лига група „Ц“. Пред младеновачким клубовима су пресудни дани у борби за очување лигашког статуса. Криза резултата, организације и финансирања, заслужује посебну анализу којом ће се у наредном периоду бавити портал „Младеновац уживо“.

Драјан Николић Гула

Рвање

Злато за Магдалену Антонијевић

У Бањи Кањижа је одржано првенство Србије у15 у организацији Рвачког савеза Србије и рвачког клуба Потисје. Рвачи клуба из Младеновца освојили су две бронзане медаље. Магдалена Антонијевић је у својој конкуренцији успела и упркос повреди колена и боловима, великим пожртвовањем у борби да дође до медаље, као и Вукашин Пржуљ који је имао солидан наступ. Немања Милојевић није успео да дође до борбе за медаљу. Екипу је водио тренер Милош Питулић.

